

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 100. — STEV. 100.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 30, 1934. — PONEDELJEK, 30. APRILA 1934

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

VELEKAPITALISTI SO PROTI ZVIŠANJU PLAC

PONJIHOVEM MNENJU OGROŽAJO ZVIŠANE PLAČE PROGRAM ZA GOSPODARSKO QBNOVQ DEŽELE

Kapitalisti pravijo, da bi se ameriški delavci ne smeli pritoževati nad sedanjimi plačami. — Odločen nastop proti Wagnerjevi predlogi. — Stavkarji se bodo pobotači s Fisher Body Company. — Republic Steel Corporation v Alabami bo obnovila obratovanje.

WASHINGTON, D. C., 29. aprila. — Zastopniki ameriškega velekapitala so danes odločno nastopili proti splošnemu zvišanju delavskih plač. Povzeli so se do drzne trditve in pravijo, da bodo višje plače ogrozile gospodarsko obnovo dežele.

Po njihovem mnenju so kompanijske unije edina rešitev za delavce. V isti sapi so napadli tudi predlog senatorja Wagnerja, ki zahteva trajno delavsko razsodišče in zavarovanje proti nezaposlenosti.

Zastopniki tovarn, ki izdelujejo vsakovrstne stroje, lokomotive, motorje itd., so mnenja, da se je nakupovalna sila ameriškega delavca izza zadnjega leta znatno zvišala.

Meseca februarja tekočega leta je ameriški delavec zaslužil deset odstotkov več nego lani v istem času. Pred dvema mesecema je baje zaslužil trinajst odstotkov manj kakor leta 1929, ko je bila prospekteta na višku.

Odboru, ki je sestavil to poročilo in ga predložil industrijalnemu ravnatelju generalu Johnsonu, je načeloval George H. Houston, predsednik Baldwin Locomotive Works.

V glavnih ameriških industrijah je bilo meseca februarja zaposlenih 40 odstotkov manj ljudi nego meseca julija 1929, torej v času največje prosperitete. Neizvežbni delavci so imeli meseca februarja letošnjega leta po \$15.40 na teden, lani v istem času pa le \$12.98, dočim so zaslužili julija meseca 1929 po \$22.72.

Plača izvežbnih delavcev je znašala pred dvema mesecema po \$20.55, v času prosperitete pa \$31.90.

CLEVELAND, Ohio, 29. aprila. — Stavkujoči delavci Fisher Body Company so imeli danes tajno zborovanje, na katerem so sklenili, da se bodo vrnili jutri na delo, ako bodo pogajanja med njihovimi zastopniki in vodstvom uspešna.

Pri Fisher Body Co. je izbruhnil štrajk prejšnji ponedeljek. Stavkarji zahtevajo priznanje strokovne organizacije in zvišanje plač.

Zastavali so tudi delavci iste družbe v St. Louis, dočim so delavci v Flint, Mich., Saginaw, Mich., Pontiac, Mich., Atlanta, Ga., Kansas City in Jamestown, Wis., zapretili s stavko.

BIRMINGHAM, Ala., 29. aprila. — V navzočnosti zastopnika NRA, so se danes zastopniki United Mine Workers posvetovali s predstavniki pregovne industrije v Alabami.

Pozneje je bilo objavljeno, da so uravnane vse večje razlike, kar jih je ostalo, so pa le tehnične narave. Pot za popoln sporazum je torej uglejena.

Republic Steel Corporation je 25. aprila prenehala poslovati. Danes je objavila, da bo opolnoči obratovanje obnovljeno. Iz tega je sklepali, da so se delavci z upravo družbe sporazumi.

V državi Alabami stavka še vedno osem tisoč rudarjev, ki se bore zo priznanje organizacije, sedemurni delovnik in zvišanje plač.

PITTSBURGH, Pa., 29. aprila. — Stavkujoči razpošiljalci časopisov v Pittsburghu so se včeraj poslužili nasilja. Ko so hoteli stavkokazi razvazati časopise, so navalili na trucke, zmetali časopise na cesto in jih raztrgali.

Vdrli so tudi v razpošiljalni oddelki "Post-Gazette" in pokvarili nekaj strojev.

Pozneje je posegla državna policija, vmes ter na pravila okoli tiskarn kordon.

Japonska je začela malo popuščati

VOHUNSTVO V ZDR. DRŽAVAH

Neka newyorška parobrodna družba je vodila vohunstvo. — Dve vohunki sta bili prijeti na Finskom.

Helsingfors, Finska, 29. aprila. — Amer. postnik Alexander W. Weadel je izrazil upanje, da bo splošno javno mnenje prisililo Bolivijo in Paragvaj, da končata svojo vojno z Gran Chaco.

Da ne bi finska policija ovirala preiskovanja ameriške policije, je spočetka zamolčala imena vohunov. V Združenih državah je delovalo več zelo izvezbanih vohunov, ameriških državljanov in tujcev v vseh krogih ameriške družbe.

Glavni urad vohunske družbe je bil v uradu neke parobrodne družbe v New Yorku.

Finsko policijo je pripeljala na sled vohunske družbe, ki je delovala v raznih državah, na Finskem rojenja Miss Ingrid Bostrom, ki je prišla v New York leta 1928 kot premijerjevalka gospe Lydie Stahl. Glatna naloga gospe Stahlova je bila dobiti fotografije raznih važnih listin za rusko vlado.

Bostromova pa se je zbral nevarnost in se je sprla s Stahlovo ter je okoli Božiča lanskoga leta odpotovala iz New Yorka. Pri prihodu v Helsingfors je bila aretirana. Po kratkem obotavljaju je Bostromova izdala imena 24 svojih zavenikov. Med osebami, katere je imenovala Miss Bostrom, se nahajata tudi gospa Stahl in Mr. Mary Louise Martin, ki sta bili voditelji vohunske družbe na Finškem. Mrs. Martin je bila prejšnji teden obsojena na 8 let v prisilno delavnico.

Mrs. Martin, rojena kot hči letškega kmeta Marija Ena Schul v Metavi, je skozi deset let delovala v Združenih državah in Kanadi. Martinova in Stahlova sta imeli posebno naročilo jevedeti za tajne načrte ameriške armade, mornarice in zračnega brodovja.

V njuni družbi je vohunil tudi 45-ki ruski polkovnik Jan Alfred Tilitin, ki je bil nekaj časa ozonjen z Mrs. Martinovo. Mrs. Stahl je odpotovala iz Združenih držav leta 1932.

ZMEDE NA ŠPANSKEM

Po cevi deželi vrlada velika napetost. — Predsednik je pripravljen odstopiti da prepreči državljanško vojno.

Madrid, Španška, 27. aprila. — Španška je še vedno brez vlade in predsednika Niceto Alcalá-Zamora stoji pred vprašanjem: ali najde sestaviti novo ministrstvo, ali pa odstopi s svojega mesta.

Nazivlje posvetovanjem predsednika Zamore z voditelji raznih strank, ki ni bilo mogoče položiti izboljšati. Mogoče bo predsednik zoper povrzel sestavo novega ministrstva Alejandru Lerroux, ki pa bo moral svoj kabinet postaviti na široko podlago, da bo pri vladni zastopanji tudi opozicija.

Voditelj kmettske stranke Mar-

PROTIVOJNA POGOĐBA

Pogodbjo je podpisalo 12 držav. — S tem bo mogoče ustavljena vojna med Bolivijo in Paragvajem.

Buenos Aires, Argentina, 29. aprila. — Amer. postnik Alexander W. Weadel je izrazil upanje,

da bo splošno javno mnenje prisililo Bolivijo in Paragvaj, da končata svojo vojno z Gran Chaco.

Praga, Českoslovaška, 29. aprila. — Vsled političnega in plemenskega preganjanja najprej v Nemčiji, potreza pa v Avstriji, je Českoslovaška postala srečno zavetišče beguncov iz obeh držav. Izgubili so svoje domove in zasluge. Mnogi so rešili svojo golo življenje. Nekateri so pobegnili iz koncentracijskih taborišč in pretreli jim je nevarnost, da bodo na begu ustreljeni. Vsi so novi domovini hvalni za naklonjenost.

Českoslovaška je vsele svoje zemljepisne lego postala pribegališče nezaželenih nemških in avstrijskih državljanov. Begunci so se večinoma naselili ob meji Nemčije in Avstrije, kjer živi 3.500.000 Nemcev, ki tvorijo na Češkem narodno manjšino. Českoslovaška vlada je z narodnostmi in političnimi strankami zelo tolerantna in so v državnem zboru zastopane tri socialistične stranke in Nemci.

Celo leto so prihajali Nemci vsej slojev na Češko in prišlo jih je nad 400. Poleg organiziranih socialističnih delavcev je med begunci tudi mnogo profesorjev, gledaliških igralcev, zvezstvenikov, časniki, trgovcev in mnogo židov.

Toda njihovega položaja ni mogoče zavidati. Brezobirno zasledenovanje nemške tajne pošte je marsikoga prisilila, da je magno pobegnil in ni vzel s seboj niti denarja. Marsikomu je tedaj šlo za življenje in smrt. Nekateri, ki so sluhili bližajočo se nevarnosti, so prodali svojo lastnino, študirali in se zbrali, tudi so prišli v tuto dejelo saj z majhnim premoženjem. Ko so prišli čez mejo, so se oddalnili in v češke oblasti niso vprašali za potne liste. Begunci so vladu pomagala, da so dobili bivališča, dokler si pričel za nevesiteli skupni pomožni odbor Čehov. Nemeev in židov.

Pred bombami varne kleti

Berlin, Nemčija, 29. aprila. — Berlinški župan je bil dovoljenje, da najme 7.000.000 mark pošoilja (\$2.800.000) za zgradbo kleti, ki so varne pred bombami.

tinez de Velasco je odškolil ponudbo za sestavo kabineteta. Pripovedal pa je sestavo koncentracijske vlade ter predsedniku odsvetoval, da bi razpustil parlament in razpisal nove volitve, ki bi bile v sedanjem položaju mavarne.

Po cevi deželi vrlada velika napetost. Stavkarsko gibanje se naloži in izgredi ter spopadi so na dnevnu redu. Nekakogar dvojna ni več, da gre španska tretja republika skozi najhujšo krizo. Socijalisti im skrajnici levicariji so s predsednikom nezadovoljni. In Zamora je pripravljen odpovedati se svojnemu predsedniškemu mestu.

Kot se zagotavlja, je predsednik Zamora imel namen postaviti o amnestiji 10.000 političnih jetnikov odkloniti. Vsled amnestije je bil iz zapora izpuščen tudi voditelj monarhistične revolucije lanskoga leta general Sanjurjo, ki je že prišel v Gibraltar ter je sedaj na putu v Lizbono na Portugalskem.

AVSTRIJCI TRUMOMA BEŽE NA ČEŠKO

Nemški in avstrijski begunci so našli zavetišče na Českoslovaškem. — Mnogi se skrivajo v kraju.

Praga, Českoslovaška, 29. aprila. — Vsled političnega in plemenskega preganjanja najprej v Nemčiji, potreza pa v Avstriji, je Českoslovaška postala srečno zavetišče beguncov iz obeh držav. Izgubili so svoje domove in zasluge. Mnogi so rešili svojo golo življenje. Nekateri so pobegnili iz koncentracijskih taborišč in pretreli jim je nevarnost, da bodo na begu ustreljeni. Vsi so novi domovini hvalni za naklonjenost.

Celo leto so prihajali Nemci vsej slojev na Češko in prišlo jih je nad 400. Poleg organiziranih socialističnih delavcev je med begunci tudi mnogo profesorjev, gledaliških igralcev, zvezstvenikov, časniki, trgovcev in mnogo židov.

Toda njihovega položaja ni mogoče zavidati. Brezobirno zasledenovanje nemške tajne pošte je marsikoga prisilila, da je magno pobegnil in ni vzel s seboj niti denarja. Marsikomu je tedaj šlo za življenje in smrt. Nekateri, ki so sluhili bližajočo se nevarnosti, so prodali svojo lastnino, študirali in se zbrali, tudi so prišli v tuto dejelo saj z majhnim premoženjem. Ko so prišli čez mejo, so se oddalnili in v češke oblasti niso vprašali za potne liste. Begunci so vladu pomagala, da so dobili bivališča, dokler si pričel za nevesiteli skupni pomožni odbor Čehov. Nemeev in židov.

Pomožni odbor je s tem prevzel velikansko delo, kajti sklad je bil treba dobiti od prostovoljnih doneskov in ob času največje depresije. Nemški socialisti so postavili mnogo hiš za svoje izgnane tovariše.

Mnogi pa dobijo le neznavno doporočilo, ki jim zadostuje komaj za življenje, kajti velikemu številu beguncov ni bilo mogoče prekrsketi dela, kar je med 14.000.000 češkega prebivalstva vse še 800.000 nespoležnih. Vsled tega tujci ne morejo dobiti dela, razen v izvanrednih slučajih.

Mnogi, zlasti, mlajši begunci, se tedaj vračajo v svojo domovino in se pogumno, izpostavljajo posledicam, rajši, kot pa bi se brezupno borili za življenje z javno podporo. Navadno se naselijo v manjših mestih, kjer jih nikdo ne pozna in upajo, da bodo našli kakšnokoli delo.

Mnogi, zlasti, mlajši begunci, se tedaj vračajo v svojo domovino in se pogumno, izpostavljajo posledicam, rajši, kot pa bi se brezupno borili za življenje z javno podporo. Navadno se naselijo v manjših mestih, kjer jih nikdo ne pozna in upajo, da bodo našli kakšnokoli delo.

Najtežje stališče imajo avstrijski begunci, ker so morali naglo pobegniti in s seboj niso prinesli nikakih sredstev.

ZUNANJI MINISTER POJASNIL JAPONSKO ZUNANJO POLITIKO

TOKIO, Japonska, 29. aprila. — Zunanji minister Koki Hirota je Eiji Amauovo izjavo glede japonske politike v Kitajski z dne 17. aprila pojasnil ameriškemu in angleškemu poslaniku ter je prvotno izjavo v marsikaterem oziru ublažil.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA

2,500,000 mladih komunistov se mora vojaško vežbati. — Tudi dekle morajo poznati vojaško taktilko.

Moskva, Rusija, 29. aprila. — Osnredni odbor lige mladih komunistov je odredil, da morajo biti njeni člani dobro izvežbani v vojaških zasedbah, da bodo tvorili vojaško rezervo.

Po tej odredbi bodo vsi člani lige, katerih je 4.500.000, poučeni o splošni vojaški taktilki, pri tem pa bodo izvežbani v avijatiki, v vojevanju s plini, gradbičest in sanitejski službi. Sanitejska služba pa je večinoma odločena za delo.

Liga mladih komunistov je sezavljena iz najbolj gorskih dekle, ki žele pristopiti k komunistični stranki. Za to vežbanje se posebno zanimali vojni komisar Vorosilov, ki želi organizirati močno rezervo. Do sedaj je že 250.000 dekle prestalo preizkušnjo za strekanje.

Vojni komisariat bo

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	\$6.00 Za pol leta	\$3.50
za pol leta	\$3.00 Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
za četr leta	\$1.50 Za pol leta	\$2.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopolni bres podpisa in osebnosti se ne prihajačejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembri kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejme blivališče naznani, da birate najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

VZHODNOAZIJSKA MONROE DOKTRINA

Japonska, ki jo po pravici imenujejo "vzhodnoazijska Prusija", je zopet stopila na prste.

Kmalu bo minilo dvoje let, odkar je vzela Kitajcem Mandžurijo, ne glede na Kelloggovo mirovno pogodbo, proteste Lige narodov in ugovore Združenih držav.

Mandžurija ji pa ni zadostovala. Zdaj skuša dobiti izključen vpliv nad vso Kitajsko.

Neki zastopnik japonskega zunanjega ministrstva je rekel:

— Časi so prešli, ko so velesile izrabljajo Kitajsko. Edinole Japonska zamore ustvariti mir v vzhodnem delu Azije. Mi se bomo odločno borili proti vsakemu poskusu Kitajske, da bi si zajamčila tako ali tako pomoč kakšne druge države. Kdorkoli bi posodil Kitajski kaj denarja v politične ali vojaške svrhe, bi kall prijateljske odnoša med Japansko in Kitajsko ter bi istočasno kalil mur in red v Vzhodni Aziji.

K tem državam spadajo poleg Fizijske in Anglije tudi Združene države, ki so, kakor zatrjujejo v Tokio, posodile Kitajski 25 milijonov dolarjev za "industrijalni razvoj province Fukien".

Japansko tudi precej razburja dejstvo, da so ameriški tovarnarji prodali Kitajcem veliko število letal.

Na Japanskem vlada vojaška stranka, ki je drzno rekla Angliji, Franciji, Rusiji, Italiji in Združenim državam:

— Na Kitajskem nimate ničesar več iskati. Tukaj jaz gospodarjam.

Strateški položaj "vzhodnoazijske Prusije" je zelo ugoden.

Kitajsko ozemlje je pred vrti Japonske, dočim so druge države oddaljene na tisoče in tisoče milij.

Ta prednost je več vredna nego nebroj armadnih zborov ter mogočna brodovja ladij in letal.

Umor s kobro.

Polkovnik Elliot, ki služi v an- z vrvjo rep na bambus s posebnim gleških kolonialnih četah, je v vozlu. Speci žrtvi spravijo v bližino ta bambus s kobra; zadostuje, Indiji. Na drobno je popisal sred- da s pomočjo druge vrvie odvoda, ki jih domačini uporabljajo, zlato ali druga nepristojna. Zelo po- gosto porabljajo kobro, znano kačo. Zato spravijo v tek v vseh podrob- nostih izdelano tehniko. Da, v In- diji živijo celo ljudje, ki se vzdržujejo samo s tem, da dresirajo kobre, ki naj napadejo človeka. Ko- bro spravijo v votlo bambusovo steblo. Nā drugem koncu privežejo

z vrvjo rep na bambus s posebnim gleških kolonialnih četah, je v vozlu. Speci žrtvi spravijo v bližino ta bambus s kobra; zadostuje, Indiji. Na drobno je popisal sred- da s pomočjo druge vrvie odvoda, ki jih domačini uporabljajo, zlato ali druga nepristojna. Zelo po- gosto porabljajo kobro, znano kačo. Zato spravijo v tek v vseh podrob- nostih izdelano tehniko. Da, v In- diji živijo celo ljudje, ki se vzdržujejo samo s tem, da dresirajo kobre, ki naj napadejo človeka. Ko- bro spravijo v votlo bambusovo steblo. Nā drugem koncu privežejo

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE- MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO

Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 0.25	Lir. 100
\$ 5—	Din. 200	" 17.90	Lir. 200
\$ 7.25	Din. 300	" 44—	Lir. 500
\$11.75	Din. 500	" 87.50	Lir. 1000
\$22.75	Din. 1000	" 174—	Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za isplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

REPLAČLJA V AMERIŠKIH DOLARJAH

Za isplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75

" " \$10.00 " " \$10.88

" " \$15.00 " " \$15—

" " \$20.00 " " \$21—

" " \$40.00 " " \$41.25

" " \$50.00 " " \$51.50

Premjnik dobri v starem kraju isplačilo v dolarjih.

Dolara nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

PISMO SLOVENSKEGA TRGOVCA IZ DOMOVINE

Ljubljana, Slovenija.

V bankah vloženega denarja se še danes ne more dobiti. Vse banke so odprte za denar prejemati, ampak nobeno se ne more prisiliti, da bi izplačala tudi preplet krajce.

Dostikrat vidiš, ko banke mejo na bobon lastnino svojih dolžnikov, ampak bankam pač nikdo ne more. Tačne postave obstojejo že že dve leti.

V Ameriki so pastili slabe banke zbankrotirati, ampak tukaj se pijačanki dovoljujejo, da so že na- redi.

Zidom se je namignilo, da so pravočeno svoj veliki kapital odnesli v Švico, za katerega polhrambo tam plačujejo, a delacev in mati obretniku po doma umirajo od gladi in si jenijo življenje, ker ne morejo priti do svojih krovov življev. Pomankanje tistega de- nega se v državi zelo čuti.

Rokodelci vseh branž in inteligenca niti ne vprašajo za delo v svojih stroških, ampak se zadovoljijo, že tu pa tam kakšen dinar zaslužijo, ker jih "Socijalna skrb" in "Rdeči križ" vasilj kaj pomagata.

Navedni delavci zaslužijo približno 2 dinarja na uro: "Farmabor" — od zore do mraka, 15 ur dela, 6 dinarjev itd.

Nekajčev evetoče "Kmetijske za- druge" so danes za smeno majhne vsote na prodaj. Poedini kmetje, nekdani dobri gospodarji, so doživeli šase, ko vidijo svoje domove svoje dedičino na bobnu. Državni monopoli, davki takse na raznino blaga, penzionirane in uradniki vseh določ — tega je pri težko, da bi mogel vsako Ameriko umišljati. In ti brezkončni, absolutno nepotrebni stroški državne mašinerije na tako majhen narod skoraj brez industrije, brez naravnega bogastva ali dobrokrovja, kažeških vrst — stroški, kateri mora vsak državljan plačevati le z gotovino — ti stroški so krivi, da se delni produkti morajo prodajati po kakorškoli ceni, da se le denarja pride — za "fran- ke!"

V Požegi, Slavonija, sem na trgu kupil 1 kg svežega dobrega grožđa za 1 dinar. Liter vina se jemlji pri kmestih dobit za 1 dinar, jasica so že od februarja in tudi zdaj za Veliko noč, po 5 jasice za 1 dinar. V Zagrebu revni kmjetje nosijo po 19—25 kilometrov daleč jasen 3 za en dinar!

Banke, industrija in trgovina je skoraj popolnoma v rokah tujerja kapitala, kateri v tej državi uživa mnogo pozornosti in razpravljanja v Kongresu in Izve- njega. Razni strokovnjaki za gospodarske in socijalne probleme ga poudarjajo kot potreben korak v razvoju naprej bolj civiliziranemu in unemu socijalnemu redu. Oni so menju, da se danes depresija bi bila mnogo manj občutna in bi bila hitreje končana, da smo imeli v tej državi preden sistem prisilnega zavarovanja proti nezaposlenosti. Federalni zakon neče ukazati državam, kako vrsto zavarovanja proti nezaposlenosti naj uvedejo. Vsaka država more predpisati vse državne sklade, sklade za posamezne industrije ali individualne rezerve, in more določiti da-ljih prispevajo delodajalcem, delavcem ali oboje in da-ljih država ne del bremenja. To pomenja, da vsaka država more postati poskušač na razne sisteme odporočiti proti nezaposlenosti. Zavarovanje proti nezaposlenosti za mora biti obvezno za vse. Nikak državni zakon se ne bo smatral zadostnim in ne bo opredelil delodajalcem, da delavci na teden, ako ponesejo delno prispevati in da delavec mora dobiti vsaj po 7 na- tureden oziroma 20-urev zaslužek za vsej deset tednov.

Glavni ročnik Wagner-Lewisov je začetnikskega načrta so sledete: Nalagal bi pet-dobitni dolar na mesec, izplačane od vseh podjetij, ki zaposljujejo deset ali več delavcev. Ako v dotični državi žaljevajo, da delodajalec ne določa, da delodajalec mora redno prispevati in da delavec mora dobiti vsaj po 7 na- tureden oziroma 20-urev zaslužek za vsej deset tednov.

Izmed raznih ugovorov proti zavarovanju se sliši dostikrat trditve, da zavarovanje odvira od štedljivosti, če da ameriški delavci bi moral pristrediti si toliko v dobrš časih, da si more pomoci v dnevnih ali letih slabega zaslužka. Kdo pa preiskuje ameriške meze, ve, da take trditve so prazne. Otoček težje prospere je povprečna meza zaposlenih delavcev enačila le \$1205 na leto, vrste pšenice.

PIVOVARNA JACOB RUPPERT BREZPLAČNO

svojo izborno novo knjižico

"Sunday Evenings", polno fi-

nih jedi in navodil za okusne

jedi, ki se dobro prilegajo pi-

vu. Izpolnite ta kupon, pošljite ga po pošti in dobili boste

knjižico BREZPLAČNO.

JACOB RUPPERT BREWERY

New York City

Prosim, pošljite mi BREZPLAČNO
knjižico z naslovom "Sunday Evenings" (Ne-

deljski večer).

Ime

Naslov

Peter Zgaga

Moj prijatelj Frank Obreza (Cibek) je bil pred kratkim na obisku v Kenmore, Ohio. Tamkajšnji rojaki so ga prav lepo sprejeli, in pevsko društvo jih je zapeljalo par njemu na čast. Za vso prijaznost in postrežbo se jim lepo zahvaljuje.

— Vse je bilo lepo in dobro — mi je pravil poznejše le nekaj se mi je čudno zdelo. Kaj takega kot premore Kenmore, ne premore vsa Amerika. V Kenmore je namreč Božič, ki ima pet funtor težak prasiči želodec.

*

Ker baš o mesarskih govorim, meram povedati eno o mesarskem pomočniku, ki je bil veste delavec ter pošten pri meri in vagi. Pri mestu mi nikdar oskodoval svojega gospodarja, pač je pa predajoval kosti in spravljal dobiček v svoj žep. Ko mu je prišel nekoga druga gospodar na sled, ga je zapobil iz službe.

— Sprivevalo mi boste pa ja dati — je rekel gospodar — slabo bi ti pa ne zaledlo desti.

— Veste kaj — mu svetuje po- močnik — saj ni treba drugega kot zapisati, da sem bil pošten prav do kosti.

*

V New Yorku je wedno kaj novega. In ja moram biti poleg, seveda, kajti na svetu je že tako, da ni nobena sladkost brez gorenja in ne nobeno veselje brez — zga- ge.

Kožarjevo Ano in njenega moža Jacka so hoteli sorodniki in prijatelji presenteti za njuno leseno poroko. Leseno poroko obhajata zakonca takrat, ko sta deset let poročena. Poleg tega je pa tudi njun brat Jakob Ladstaetter priznavao svoj 34. rojstni dan.

Presenečenje je bilo popolno. Vse priprave je vedala njena sva- kinja Mrs. Pauline Ladstaetter v dnežki svojih prijateljev.

Ko sta gospa Ana in njen mož vstopila, je bilo vse pripravljeno, in Ana ni mogla drugega več.</p

KRATKA DNEVNA ZGODBA

F. PANFEROV:

STARI OČE KATAJ

(IZ KNJIGE "ZADRUGA NEM ANIČEV".)

Katajevi so se nekoč imenovali Kataj in so stanovali na istem kraju, kjer je po požaru sezidal Jeger Stepenovič svojo lepo hišo. Katajevi pa so se preselili v zgornjo vas. Tu je bila po globoki uverjenosti starega očeta Katajeva veliko primernjša lega, hodiši za sadovnjake, bedisi za čebele. Tudi ljudstvo ni bilo tako pošlepno kot na Kriški cesti.

Čisto na vrhu, nekoliko vstraja od drugih, si je približno v petih letih uredil svoje posetivo staro očetovo domovo.

Kataj: postavlje hišo iz debelih smrekovih hišod (in vse z lastnimi rokami) in sezidal iz ilovice trdne skedenje, in hleva iz brezovih kolov.

Za hišno sleme je izrezjal petelinu z dvema repoma in v sprednji kot je postavil v varstvo pred vsakovrstnimi neprilikami, proti požaru, živinski kugi in vsem drugim v gospodarstvu nepotrebnim dogodkom — "Kazansko" Mater božjo.

Iz starega očeta Katajeva je izhajala številna rodovina — devet oseb. In čeprav ne vsi poganjki iste veje, so bili vsi kot izbrani. Sin Sahar, strumen možakar, njegova dva sinova Aleksej in Peter, ki ju tudi ne potoleči z enim udarem. Aleksejeva mlada žena Zofija: ženska kot sledkorček. Mlada žena ima dva fantiča — staremu očetu Kataju sta že do živega prejezdila tlinik. Komaj se pokaže v hiši, že mu sedita na ramenih mlakasta z žejkom. Tudi staria mama Krestja nima še najmanjše volje, pogledati v svoj grob. Njeno opravilo je jutranja molčja krav. Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

kot oves ob slabih letini, oči starega Domaci, zlasti Kresja, so brzo popravljajo teletu. Iz obrazu mu gledevanje zgodbe je bilo tako, da hruskast nos. Razen tega mrazi Kataj: tudi ob vročini, vendar vztraja pri svojem:

"Kosti Jasinoval leže že sto let v temi. Sedaj pričnite z memo nov rod: Katajeve, in na svojem gospodarstvu ukazujem jaz."

"Svede, brez gospodarja je dom osireto," pritrjuje Sahar.

In stari Kataj ne vidi, da se pri tem Saharjeve in drugih ustnice raztegnejo v nasmej, ko mu bi se del pred njimi starec, temveč trileten pobič.

"Kakšni so ti današnji mladinci? Prej, tedaj sem oblikek mokre suknjo... in v skedenju... in udihal s ekiro, da se je mokrota posušila. Toda mladenci, ti so kar drugačni, ti bi najraje vse delo prepustili želesni stvari (vsek stroj je Kataj imenoval železno stvar) in železna stvar, ta ljudi samo poleni. Sicer pa — se je domislil — moji otroci niso kot drugi, delavnici so, po meni."

Če je včasih, ob tihih večerih, gost iz Nikolskega ali Alaja, ki je pri Katajevih prenočeval, spravil pogovor na kakšega srečenja, je Kataj odkimal in nestrpnogodrjan:

"Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je redka

— "Ah, kaj! Čemu bi bili nevoščljivi? Saj prihaja vse le od dela. Ni da bi samo smetano posnemali. Zato kaže ne bi privoščili? Če smo nukaj..."

Pri takih prilikah je Kataj vedno pripovedoval o mrzlci, ki je jutranja molčja krav.

Čez Saharevo ženo Barbaro ne zine v vsei gornji vasi nihče slabe besede. Žena je delavnica, ni godrnjava, gostoljubna.

Le nekoliko manjši je postal oče Kataj v zadnjih letih, približal se je tako rekoče zemlji. Pleša na glavi, no, ta je ko da bi mu v slabri kravi lase obilzila. Pleša se razteza od visokega čela do male jamice na tliniku. Bradica je red

